

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**

**Економічний факультет**

**Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

**Декан економічного факультету**

**Роман ГРЕШКО**

**«28» серпня 2025 року**

## **РОБОЧА ПРОГРАМА**

**освітньої компоненти**

## **ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА**

## **«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

**Обов'язкова**

**Освітньо-професійна програма** Менеджмент організацій і адміністрування

**Спеціальність** 073 Менеджмент

**Галузь знань** 07 «Управління і адміністрування»

**Рівень вищої освіти** перший (бакалаврський)

**Економічний факультет**

**Мова навчання:** українська

**Чернівці 2025 рік**

Робоча програма освітньої компоненти «Виробнича практика «Операційний менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент, галузі знань 07 «Управління і адміністрування», 2022 рік.

**Розробник:**

**Терлецька Ю.О.**, доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, к.е.н, доцент

Погоджено з гарантом ОП



(підпис)

**Богдан СТОРОЦУК**

**Затверджено** на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

*Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року*

Завідувач кафедри



(підпис)

**Зоя ГАЛУШКА**

**Схвалено** методичною радою економічного факультету

*Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року*

Голова методичної ради



(підпис)

**Ірина НИКИФОРАК**

**Мета виробничої практики** – оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації праці в галузі знань 07 «Управління та адміністрування», формування у них на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання у практичній діяльності; розвиток навичок науково-дослідної роботи і вирішення прикладних завдань; формування навичок командної роботи; підвищення здатності до працевлаштування; отримання здобувачем освіти досвіду роботи, необхідного для присвоєння професійної кваліфікації, а також закріплення навичок, необхідних у процесі підготовки майбутніх фахівців, виконанні на практиці функцій менеджерів на різних рівнях управління підприємством (організацією).

**Основними завданнями** при проходженні студентами виробничої практики є поглиблення теоретичних знань, набуття практичних навичок у таких напрямках:

- вивченні структури підприємства, організації технології виробництва, основних функцій виробничих, економічних та управлінських підрозділів;
- аналіз системи планування виробництва й збуту продукції, процесу розробки стратегії і тактики виробничого підприємства;
- аналіз науково-дослідницької, дослідно-конструкторської та технічної підготовки виробництва;
- вивчення матеріально-технічного та кадрового забезпечення виробництва;
- вивчення механізму формування витрат, їх ефективності та ціноутворення;
- визначення та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства;
- аналіз інформаційного забезпечення управління підприємством;
- розробка варіантів, оцінка та прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення управління виробництвом та персоналом;
- аналіз організації виконання управлінських рішень та контроль за їх виконанням;
- аналіз управління з позицій ефективності виробництва;
- оволодіння прийомами та методами збирання й аналізу статистичної інформації, зокрема, з використанням комп'ютерної техніки.

**Результати навчання (компетентності).** Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню **інтегральної компетентності**: здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

#### **Загальні компетентності (ЗК):**

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

#### **Спеціальні компетентності:**

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК\* 16. Здатність до інноваційної діяльності в умовах невизначеності та ризикованості зовнішнього середовища.

СК\* 17. Здатність до започаткування власної справи.

#### **Програмні результати навчання:**

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

### **Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни** **Загальна інформація**

<b>Назва навчальної дисципліни</b> <b><u>Виробнича практика «Операційний менеджмент»</u></b>											
<b>Форма навчання</b>	<b>Рік підготовки</b>	<b>Семестр</b>	<b>Кількість</b>		<b>Кількість годин</b>						<b>Вид підсумкового контролю</b>
			<b>кредитів</b>	<b>годин</b>	<b>лекції</b>	<b>практичні</b>	<b>семінарські</b>	<b>лабораторні</b>	<b>самостійна робота</b>	<b>індивідуальні завдання</b>	
<b>Денна/заочна</b>	<b>4</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>120</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>Екзамен</b>

#### **Теми практичних занять**

Керівник виробничої практики, який призначається кафедрою, дає завдання практиканту і керує практикою в цілому, а також видає в перший день практики форму щоденника (зошита первинних матеріалів). Щоденник – основний документ студента під час проходження практики. Студент щодня коротко фіксує в щоденнику зміст проведених робіт згідно календарного графіка проходження практики. Не рідше, ніж раз на тиждень, студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівнику практики, який перевіряє щоденник, за потреби дає зауваження, додаткові завдання й підписує записи, зроблені студентом. Після закінчення практики щоденник разом зі звітом перевіряється керівником практики, який складає відгук та подає його на засідання кафедри.

Перед початком практики проводиться настановча лекція, на якій студентам повідомляються мета, завдання, основний зміст виробничої практики. Програмою практики передбачаються такі етапи роботи студентів:

- організації науково-дослідної роботи на місці проведення практики;
- ознайомлення з графіком роботи керівника практики, визначення консультаційних днів і годин;
- виконання індивідуального завданнями науково-дослідницького характеру, узгодженими з керівниками практики від підприємства;
- підготовка студентами письмових звітів з проходження практики;
- інформування кафедри про хід виробничої практики, а по її завершенні - подання письмового звіту про результати проходження практики й

захисту звітів разом із зауваженнями і пропозиціями щодо вдосконалення практичної підготовки студентів.

### ***Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни***

#### **Методи навчання:**

- практичні методи (практичні роботи);
- проблемно– пошукові методи;
- кейс-метод;
- інтерактивні методи;
- ситуаційні завдання;
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн- платформ.

#### ***Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни***

Звіт з практики захищається студентом з диференційованою оцінкою в комісії, призначеній завідувачем кафедри, до складу якої входять керівник практики від кафедри та викладач з курсу, за програмою якого передбачена практика. Захист звіту з практики відбувається протягом перших 10 днів після закінчення практики.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Звіт має бути оформлений на аркушах стандартного формату з наскрізною нумерацією і обов'язковим дотриманням вимог до оформлення, обсяг – 35-40 сторінок. У цілому якісно виконаний звіт з практики вступ до спеціальності оцінюється маскимально 100 балами.

Захист звіту кожним студентом здійснюється на кафедрі економічної теорії, менеджменту і адміністрування комісією, що призначається завідувачем кафедри. Захист звіту завершується виставленням студенту диференційованої оцінки, про що робиться запис у індивідуальному плані студента. З метою забезпечення єдиних критеріїв, переваги в оцінці результатів проходження виробничої практики надаються керівнику виробничої практики від університету.

Якщо студент повністю виконав програму виробничої практики; своєчасно та якісно виконав усі передбачені програмою практики завдання; оволодів відповідними практичними навичками та вміннями, набув здатність використовувати їх; виявив сукупність усвідомлених знань щодо діяльності підприємства, установи чи організації, де проходила практика; виявив творчі здібності та вміння виконувати індивідуальні та колективні завдання, самостійно здобувати знання, знаходити відповідні джерела інформації; аргументовано і логічно формулював висновки та робив узагальнення у звіті про проходження практики, глибоко і всебічно розкривав зміст завдань, які ставилися в процесі проходження практики, студент може отримати від 90 до 100 балів, що відповідає оцінці «А» за шкалою ECTS.

Якщо студент повністю виконав програму виробничої практики; своєчасно та якісно виконав усі передбачені програмою практики завдання; оволодів відповідними практичними навичками та вміннями, набув здатність використовувати їх; виявив сукупність усвідомлених знань щодо діяльності підприємства, установи чи організації, де проходила практика; виявив творчі здібності та вміння виконувати індивідуальні та колективні завдання, самостійно здобувати знання, знаходити відповідні джерела інформації; логічно формулював висновки та наводив узагальнення у звіті про проходження практики, глибоко і всебічно розкривав зміст питань, які ставилися в процесі проходження практики; але допускав на захисті звіту про проходження практики окремі помилки, студент може отримати від 80 до 89 балів, що відповідає оцінці «В» за шкалою ECTS.

Якщо студент повністю виконав програму виробничої практики; своєчасно та якісно виконав усі передбачені програмою практики завдання; оволодів відповідними практичними

навичками та вміннями, набув здатність використовувати їх; виявив сукупність усвідомлених знань щодо діяльності підприємства, установи чи організації, де проходила практика; виявив творчі здібності та вміння виконувати індивідуальні та колективні завдання, самостійно здобувати знання, знаходити відповідні джерела інформації; логічно формулював висновки та робив узагальнення у звіті про проходження практики, всебічно розкривав зміст питань, які ставилися в процесі проходження практики; але не виявив творчого підходу до написання звіту про проходження практики допускав на захисті звіту про проходження практики окремі помилки; не зовсім точно висвітлив свою діяльність як менеджера-стажера, студент може отримати від 70 до 79 балів, що відповідає оцінці «С» за шкалою ECTS.

Якщо студент виконав значну частину програми виробничої практики: виконав усі передбачені програмою практики завдання, оволодів відповідними практичними навичками та вміннями, набув здатність використовувати їх; виявив сукупність усвідомлених знань щодо діяльності підприємства, установи чи організації, де проходила практика; виявив вміння виконувати індивідуальні та колективні завдання; логічно формулював висновки та робив узагальнення у звіті про проходження практики, розкривав зміст питань, які ставилися в процесі проходження практики; але не виявив творчого підходу до написання звіту про проходження практики допускав на захисті звіту про проходження практики значні помилки; не зовсім точно висвітлив свою діяльність як менеджера-стажера, студент може отримати від 60 до 69 балів, що відповідає оцінці «D» за шкалою ECTS.

Якщо студент виконав значну частину програми виробничої практики; виконав більшу частину передбачених програмою практики завдань; певною мірою оволодів відповідними практичними навичками та вміннями, набув здатність використовувати їх; виявив сукупність усвідомлених знань щодо діяльності підприємства, установи чи організації, де проходила практика; проте допускав значну кількість суттєвих помилок при написанні та захисті звіту про проходження практики; не розумів сутності окремих завдань, студент може отримати 50-59 балів, що відповідає оцінці «E» за шкалою ECTS.

Якщо студент фрагментарно виконав програму програми практики; виконав незначну частину передбачених програмою практики завдань; не зумів оволодіти відповідними практичними навичками та вміннями, не набув здатність використовувати їх; не виявив сукупності усвідомлених знань щодо діяльності підприємства, установи чи організації, де проходила практика; допускав значну кількість суттєвих помилок при написанні та захисті звіту про проходження практики, студент може отримати від 35 до 49 балів, що відповідає оцінці «FX» за шкалою ECTS.

Якщо студент фрагментарно виконав програму програми виробничої практики; виконав незначну частину передбачених програмою практики завдань; не зумів оволодіти відповідними практичними навичками та вміннями, не набув здатність використовувати їх; не виявив сукупності усвідомлених знань щодо діяльності підприємства, установи чи організації, де проходила практика; не виконав окремі завдання керівників практики; допускав велику кількість суттєвих помилок при написанні та захисті звіту про проходження практики, не виконав окремі завдання керівників практики, студент може отримати від 1 до 34 балів, що відповідає оцінці «F» за шкалою ECTS.

При одержанні незадовільної оцінки з виробничої практики з фаху студент направляється на практику повторно або відраховується з університету.

Оцінка, одержана студентом за підсумками проходження практики, враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Студенти, які не виконали програму практики або отримали незадовільний відгук чи негативну характеристику від керівних осіб підприємства, направляються на практику повторно або відраховуються з університету.

Керівник практики подає на кафедру письмовий звіт за результатами проходження та захисту практики. Підсумки кожного виду практики обговорюються на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, а загальні підсумки практики підводяться на засіданні Вченої ради факультету.

### Шкала оцінювання: національна шкала та ЄCTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ЄCTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

#### *Засоби, форми і методи оцінювання*

Засоби, форми та методи оцінювання та демонстрування результатів навчання наступні:

- презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);
- презентація результатів виконання командних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – захист звіту з практики (екзамен).

#### *Форми поточного та підсумкового контролю*

Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів здійснюється за допомогою поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль проводиться за потребою науковим керівником, на основі чого конкретизується діяльність студента при проходженні практики. Підсумковий контроль знань студентів проводиться за результатами навчальної практики у формі звіту та його захисту на засіданні кафедри. Формою підсумкового контролю є **екзамен**.

#### *Політика оцінювання*

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Звіти, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання звітів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності регламентується ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича ([https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6\\_eTUFUBGv4o/view](https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view)).
- Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://ecomanager.chnu.edu.ua/media/wjie4gtt/1rolozhennia-pro-praktyku-2025.pdf> )

### ***Рекомендована література***

Наскрізна програма проходження практики студентами спеціальності 073 Менеджмент РВО першого (бакалаврського) / уклад.: В.І. Кравець, Ю.О. Терлецька. В.Ю. Грунтковський. Чернівці, 2023. 57 с. (<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6493>)

### ***Інформаційні ресурси***

#### **Офіційні сайти органів державного управління України:**

1. Державна служба статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство економіки України – <http://www.me.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>

#### **Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:**

1. База українського законодавства в Інтернет – [www.lawukraine.com](http://www.lawukraine.com)
2. Інститут глобальних стратегій – [www.igls.com.ua](http://www.igls.com.ua)
3. Інформаційний сервер про Україну – [www.uazone.net](http://www.uazone.net)
4. Консорціум економічних досліджень – [www.eurasia.org/eerc/kyiv/EERC](http://www.eurasia.org/eerc/kyiv/EERC)
5. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова – [www.ucerps.org](http://www.ucerps.org)

#### **Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек:**

1. Електронна бібліотека – [www.lib.com.ua](http://www.lib.com.ua)
2. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>